

GODENVERHALEN UIT DE EDDA

Naverteld door Dan Lindholm
Christofoor, Rotterdam 1981

OPDELING VAN DE VERHALEN IN BEELDEN

als hulp bij de voorbereiding op het vertellen
Luc Cielen

Vooraf:

1. Sommige verhalen zijn verspreid over verschillende hoofdstukken. Zo bevat het hoofdstuk “De goden en hun werken” beschrijvingen van goden die beter verteld kunnen worden bij hoofdstukken waar die goden een hoofdfiguur in een verhaal zijn.
2. De auteur gebruikt soms een archaïsche taal en sommige beelden zijn amper uitgewerkt.
3. In enkele teksten zijn antroposofische elementen geslopen. Het zijn interpretaties achteraf die beter niet verteld worden in de klas. In het hoofdstuk “Over de oorsprong van de Edda” komt die antroposofische visie tot uiting, maar vooral in de hoofdstukken op het einde van het boek is die visie sterk aanwezig. Aangezien de antroposofische visie niet op wetenschappelijke gronden gebaseerd is of op degelijk onderzoek van de overgeleverde teksten, maar enkel en alleen op de ‘helderziende’ visie van R. Steiner, is het raadzaam om deze elementen niet op te nemen in het verhaal tijdens het vertellen. Zij kunnen wel een aansporing zijn voor de leerkracht om zelf op zoek te gaan en zich te verdiepen in de originele teksten.

OVER DE OORSPRONG VAN DE EDDA (blz. 9)

- Beeld 1: Het ontstaan van Seeland – Gylfe en Gefjon (blz 10, 2e §)
- Beeld 2: Gylfe gaat naar de goden (blz 10, 3e §)
- Beeld 3: Gylfe stelt vragen aan de goden (blz 10 onderaan -11-12)

OVER DE REUS YMIR EN DE KOE AUDUMLA (blz. 14)

- Beeld 1: Ginnungagap (blz 14 1e §)
- Beeld 2: Ymir en Audhumla (blz 14 2e, 3e, 4e §)
- Beeld 3: De schepping van de aarde en de reuzen (Joten en Thursen) (blz 14 onderaan en 15)

OVER DE ES YGGDRASIL (blz. 17)

- Beeld 1: Yggdrasil, drager van de wereld (blz 17 1e §)
- Beeld 2: De wortels van Yggdrasil (blz 17 2e tot en met 4e §)
- Beeld 3: De kruin van Yggdrasil (blz 17 onderaan en 18 bovenaan)
- Beeld 4: De stam van Yggdrasil (blz 18 2e en 3e §)
- Dit hoofdstuk aanvullen met verhaal van Odin op blz 23-24-25 = beelden 2 en 3 uit het hoofdstuk “De asen en de wanen”
- Ook aanvullen met beeld 2 uit het hoofdstuk “Het einde van het gouden tijdperk” op blz 44 (onderaan) en blz 45
- Beeld 15 uit het hoofdstuk “De asen en de wanen” kan hier ook bij verteld worden.

DE GODEN EN HUN WERKEN (blz. 19)

- Beeld 1: Dag en Nacht (blz 19 vanaf 3e § – blz 20 1e en 2e §)

- Beeld 2: schepping van de dwergen (blz 20 3e en 4e §)
- Beeld 3: Schepping van de mens (blz 20 onderaan en 22 bovenaan)
- Beeld 4: Inrichting van Midgaard (blz 22 vanaf 2e §)

DE ASEN EN DE WANEN (blz. 23)

- Beeld 1: Asen en Wanen blz 23 1e en 2e §): kan beter verteld worden bij het volgende hoofdstuk (Suttungs Mede blz 33)
- Beeld 2: Odin (kan beter verteld worden bij het hoofdstuk “Over de es Yggdrasil”
- Beeld 3: Odins troon (blz 24 onderaan en 25 bovenaan): kan beter verteld worden bij het hoofdstuk “Over de Yggdrasil”.
- Beeld 4: Thor (blz 25 onderste helft en blz 26 bovenaan). Kan beter verteld worden bij het hoofdstuk: “De kleinodiën der goden” blz 37.
- Beeld 5: Balder (blz 26 paragrafen 5-6-7). kan beter verteld worden bij het hoofdstuk “De dood van Balder” blz 78.
- Beeld 6: Tyr (blz 26 onderaan en 27 bovenaan). Kan beter verteld worden bij het hoofdstuk: “De kinderen van Loki” blz 46.
- Beeld 7: Bragi en Idun (blz 27 3e en 4e §). Kan beter verteld worden bij het hoofdstuk “Iduns appels en Thjazi’s dood” op blz 52.
- Beeld 8: Hödur (blz 27 onderaan en blz 28 bovenaan). Kan beter verteld worden bij het hoofdstuk “De dood van Balder” op blz 78.
- Beeld 9: Widar (blz 28 2e §). Kan beter verteld worden bij het hoofdstuk “De ondergang der goden” blz 88.
- Beeld 10: Heimdall (blz 28 3e §). Kan beter verteld worden bij het volgende hoofdstuk “Suttungs mede” op blz 33

- Beeld 11: Njord en Skadi (blz 28 onderste helft en blz 29 bovenaan): Dit verhaal, samen met de volgende 2 beelden, kan hier als één verhaal verteld worden. Zie ook het verhaal in het boek van Brian Branston “Goden en helden uit de Noordse mythologie”
- Beeld 12: Freyr (blz 29 2e §): samen met het vorige en het volgende beeld te vertellen als een afgerond verhaal.
- Beeld 13: Freya: (blz 29 onderaan en 30 bovenaan): samen met de 2 vorige beelden als een afgerond verhaal brengen.

- Beeld 14: Frigg (blz 30 tweede gedeelte van het blad). Dit kan als een afzonderlijk verhaal gebracht worden.

- Beeld 15: Heimdall (blz 31-32). Dit beeld kan ofwel bij het hoofdstuk “over de Yggdrasil” verteld worden ofwel bij het hoofdstuk “Heimdall roept de standen in het leven” op blz 73.

SUTTUNGS MEDE (blz. 33)

- Dit verhaal kan voorafgegaan of aangevuld worden met beelden 1 en 10 uit het vorige hoofdstuk (De asen en de wanen).
- Beeld 1: Kvasir uit het speeksel van Asen en Wanen (blz 33 eerste 3 paragrafen)
- Beeld 2: Fjalar en Galar maken de mede (blz 33 onderaan)
- Beeld 3: Odin gaat naar Baugi (blz 34 paragrafen 1 en 2)
- Beeld 4: Odin roof de mede (blz 35 onderaan en 36)

DE KLEINODIËN DER GODEN (blz 37)

- Aan te vullen met beeld 4 uit het hoofdstuk “De asen en de wanen” blz 25-26

- Beeld 1: Loki steelt de haren van Sif (blz 37 paragrafen 1-2)
- Beeld 2: Het smeden van de gouden haren, het schip, het everzwijn, de ring en de hamer (blz 37 paragrafen 3-4-5 en blz 38 § 1)
- Beeld 3: Het oordeel van de goden (blz 38 paragrafen 2-5)
- Beeld 4: Loki's lippen aaneengenaaid (blz 38 onderaan en 39)

DE MUUR OM ASGARD (blz. 41)

- Beeld 1: De muur wordt gebouwd (blz 41 behalve laatste §)
- Beeld 2: Sleipnir (blz 41 onderaan en 42)

HET EINDE VAN HET GOUDEN TIJDPERK (blz. 43)

- Dit hoofdstuk vormt samen het volgende “De kinderen van Loki” één verhaal.
- Beeld 1: Angerboda en de slechte mede (blz 43 en 44 3 paragrafen)
- Beeld 2: Het oog van Odin (blz 44 onderaan en blz 45). Dit beeld kan beter verteld worden bij het hoofdstuk “Over de Yggdrasil”

DE KINDEREN VAN LOKI (blz. 46)

- Dit hoofdstuk sluit aan bij het vorige en vormt er één verhaal mee.
- Zie ook beeld 6 in hoofdstuk “De asen en de wanen”: Tyr (blz 26 onderaan en 27 bovenaan)
- Beeld 1: De geboorte van de Midgaardslang, de wolf Fenris en Hel (blz 46 paragrafen 1 en 2)
- Beeld 2: Fenris (blz 46 § 3 -4 en blz 47 1 §)
- Beeld 3: Hel (blz 47 laatste §)

FREYR DINGT NAAR DE HAND VAN DE DOCHTER VAN EEN REUS (blz. 48) (= Skírnismál of de tocht van Skirnir)

- Beeld 1: Freyr en Skirnir (blz 48 behalve laatste §)
- Beeld 2: Skirnir bij Gerd (blz 48 laatste alinea, blz 50 en blz 51 bovenste helft)
- Beeld 3: Skirnir terug bij Freyr (blz 51 onderste helft)

IDUNS APPELS EN THJAZI'S DOOD (blz. 52)

- Zie ook beeld 7 in het hoofdstuk “De asen en de wanen” Bragi en Idun (blz 27 3e en 4e §)
- Beeld 1: Odin, Loki en Hönir ontmoeten Thjazi (blz 52 behalve laatste §)
- Beeld 2: De verdwijning van Idun (blz 52 laatste § en blz 54 bovenste helft)
- Beeld 3: Dood van Thjazi (blz 54 onderste helft)

THOR HAALT HYMIRS KETEL (blz. 55)

(= Hymiskvida of het lied van Hymir)

- Beeld 1: De goden bij Aegir te gast (blz 55 § 1 – 4)
- Beeld 2: Thor en Tyr bij Hymir (blz 55 § 5-6 en blz 56 § 1-3)
- Beeld 3: Thor en Hymir vangen de Midgaardslang (blz 56 § 4-6 en blz 58 § 1-4)
- Beeld 4: Thor krijgt de ketel van Hymir (blz 58 laatste § en blz 59)

HOE THOR ZIJN HAMER TERUGWON (blz 60)

(= Thrymskvida of het lied van Thrym)

- Beeld 1: Thors hamer gestolen (blz 60 linker kolom)
- Beeld 2: Thor in het bruidskleed van Freya (blz 60 tweede kolom, blz 61 en blz 62 eerste kolom)

Beeld 3: Thor neemt bij Thrym zijn hamer terug (blz 62 tweede kolom en blz 63)

THOR BIJ UTGAARD-LOKI (blz. 64)

Beeld 1: Thor en Loki te gast bij Thjalfi (blz 64 behalve de laatste §)

Beeld 2: De ontmoeting met Skrymir (blz 64 laatste § en blz 65 en blz 66 1e §)

Beeld 3: De wedstrijden bij Utgaard-Loki (blz 66 vanaf § 2, blz 67 en blz 68 § 1-4)

Beeld 4: Utgaard-Loki verklapt het bedrog (blz 68 § 5-6 en blz 69)

THORS STRIJD MET HRUNGNIR (blz. 70)

Beeld 1: Hrungrnir in Asgaard (blz 70 en blz 71 eerste §)

Beeld 2: Thor en Thjalfi strijden tegen Hrungrnir en Mökkurkalfi (blz 71 vanaf §2 en blz 72)

HEIMDALL ROEPT DE STANDEN IN HET LEVEN (blz. 73)

(= Rígpula of het lied van Rig)

Zie ook beeld 15 in het hoofdstuk “De asen en de wanen”: Heimdall (blz 31-32)

Beeld 1: Heimdall bij Aï en Edda (blz 73 (vanaf § 2 en blz 75 eerste §)

Beeld 2: Heimdall bij Afi en Amma (blz 75 § 1 – 5)

Beeld 3: Heimdall bij Fadir en Modir (blz 75 laatste § en blz 76-77)

DE DOOD VAN BALDER (blz. 78)

(= Baldrs draumar of de droom van Balder)

Zie beeld 5 in het hoofdstuk “De asen en de wanen” blz 26

Zie ook beeld 8 in het hoofdstuk “De asen en de wanen”: Hödur (blz 27 onderaan en blz 28 bovenaan)

Beeld 1: De droom van Balder (blz 78 § 1-3)

Beeld 2: Odin bij Hel (blz 78 laatste § en blz 79 § 1-5)

Beeld 3: Loki, de maretak, Hodur en de dood van Balder (blz 79 § 6-7 en blz 80 § 1-3)

Beeld 4: Balder opgebaard op het schip (blz 80 laatste § en blz 81 1e §)

Beeld 5: Hermod bij Hel (blz 81 vanaf § 2 en blz 82)

LOKI'S SCHIMPREDE (blz. 87)

(= Lokasenna)

Beeld 1: De goden bij Aegir

Beeld 2: De verwijten van Loki (blz 83 vanaf tweede helft van de pagina, blz 84 en blz 85, bovenste §)

Beeld 3: Loki beschimpt Thor (blz 85 vanaf §2)

LOKI'S STRAF (blz. 86)

Beeld 1: Loki in zijn huis (blz 86 §1-2)

Beeld 2: De goden vangen Loki in de rivier (blz 86 vanaf §3 en blz 87 §1-2)

Beeld 3: Loki vastgebonden aan de rots (blz 87 §3)

DE ONDERGANG DER GODEN (blz. 88)

Dit hoofdstuk is met het volgende hoofdstuk 1 verhaal

Zie ook beeld 9 in het hoofdstuk “De asen en de wanen”: Widar (blz 28 2e §)

Beeld 1: Het kraaien van Guldenkam (blz 88 §1 en 2)

Beeld 2: Fimbulvetr, de lange winter (blz 88 §3)

Beeld 3: De aarde stort in, alles komt los (blz 89 §1)

Beeld 4: De Midgaardslang (blz 89 §2)

Beeld 5: Surt voert de demonen aan (blz 89 § 3)
Beeld 6: De strijd (blz 89 laatste § en blz 91)
Het verhaal vervolgt in het volgende hoofdstuk.

NA RAGNAROK (blz. 91)

Dit hoofdstuk is het slot van het verhaal dat in het vorige hoofdstuk begon
Slechts 1 Beeld: de mensen en de goden na Ragnarok

LOTSBESTEMMING DER GODEN – WORDING DER MENSEN (blz. 95)

Niet vertellen

VERKLARENDE LIJST VAN NAMEN (blz. 99)

Aanvullende lectuur in mijn bibliotheek:

Branston Brian, *Goden en helden uit de Noordse mythologie*, Helmond en Standaard Uitgeverij Helmond en Antwerpen 1978. ISBN 90-252-6789-0
Gondrom, *Deutsche Götter- und Heldensagen*, Gondrom Bindlach 2004. ISBN 3-8112-2242-2
Hamel G. van (red.), *De tuin der goden*, De Haan Utrecht
Magnusson Magnus, *Goden en helden van de Vikingen*, Fibula-Van Dishoeck, Unieboek Bussum 1976, ISBN 90-228-3390-9
Meyer Rudolf, *Nordische Apokalypse*, Urachhaus Stuttgart 1967
Otten Marcel, *Edda, de liederen uit de Codex Regius en verwante manuscripten*, Ambo Amsterdam 2000 ISBN 90-263-1625-9
Roelants Leo, *Het godenboek*, Moderne uitgeverij Hoogstraten zd.
Saxo Grammaticus, *Noordsche heldensagen*, vertaling Frank Edebau, De Nederlandsche boekhandel Antwerpen, 1942
Uehli Ernst, *Nordisch-Germanische Mythologie als Mysteriengeschichte*, Mellinger Verlag Stuttgart 1965
Vries, Jan de, *Edda Goden-en heldenliederen uit de Germaanse oudheid*, Ankh-Hermes Deventer 1978. ISBN 90-202-4878-2

Diverse geïllustreerde boeken over mythologie